

**Dispute entre Antigone et Créon qui reproche à la jeune fille
de ne pas avoir respecté la loi qu'il avait édictée.**

ΚΡΕΩΝ	Καὶ δὴτ' ἐτόλμας τοῦσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;	
ΑΝΤΙΓΟΝΗ	Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, οὐδ' ἢ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη· οὐ τοῦσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισαν νόμους· οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον φόβῳ τὰ σὰ κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κάσφαλή θεῶν νόμμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη. Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξήδη – τί δ' οὔ;	450 455 460

Sophocle, *Antigone* 449-460

SERIE LANGUES VIVANTES

ANALYSE LV2

TEXTE

HORS PROGRAMME

Aphrodite annonce son intention de punir Hippolyte qui la dédaigne

Δείξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
ὁ γάρ με Θησέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος, 10
Ἴππόλυτος, ἀγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα,
μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροιζηνίας
λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι,
ἀναίνεται δὲ λέκτρα κού ψαύει γάμων·
Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην, 15
τιμᾶ, μεγίστην δαιμόνων ἡγούμενος·
χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην παρθένῳ ξυνὼν ἀει
κυσὶν ταχείαις θῆρας ἐξαιρεῖ χθονός,
μεῖζω βροτείας προσπεσῶν ὀμιλίας¹.
Τούτοισι μὲν νυν οὐ φθονῶ· τί γάρ με δεῖ; 20
ἄ δ' εἰς ἔμ' ἡμάρτηκε τιμωρήσομαι
Ἴππόλυτον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ· (...)

Euripide, *Hippolyte* 9-22

Grec
Lettres et Arts
Spé Lettres Modernes
et Arts

¹ Traduction du v. 19 : « ayant des fréquentations plus élevées qu'il ne convient à un mortel ».

Plaintes d'Électre chassée du palais par Clytemnestre et Égisthe.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ᾠ νύξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρον τροφέ,

ἐν ἧ τόδ' ἄγγος τῷδ' ἐφεδρεῦον κάρῃ 55

φέρουσα πηγᾶς ποταμίας μετέρχομαι,

οὐ δὴ τι χρείας ἐς τοσόνδ' ἀφιγμένη,

ἀλλ' ὡς ὕβριν δείξωμεν Αἰγίσθου θεοῖς

γούους τ' ἀφίημ' αἰθέρ' ἐς μέγαν πατρί.

Ἡ γὰρ πανώλης Τυνδαρίς, μήτηρ ἐμή, 60

ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χάριτα τιθεμένη πόσει·

τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθῳ πάρα

πάρεργ' Ὀρέστην κάμῃ ποιεῖται δόμων.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ

Τί γὰρ τάδ', ὦ δύστην', ἐμήν μοχθεῖς χάριν

πόνους ἔχουσα, πρόσθεν εὖ τεθραμμένη, 65

καὶ ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος οὐκ ἀφίστασαι;

ΗΛ.

Ἐγὼ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον·

Euripide, *Électre* 54-67

Grec
Lettres et Arts
Spe Lettres Modernes
et arts

Le jeune Critobule discute avec Socrate des alea de l'agriculture.

τῆς γεωργικῆς τὰ πλεῖστά ἐστιν ἀνθρώπων ἀδύνατα προνοῆσαι, – καὶ γὰρ
χάλαζαι καὶ πάχλαι ἐνίστε καὶ αὐχμοὶ καὶ ὄμβροι ἐξαίσιοι καὶ ἐρυσίβαι καὶ
ἄλλα πολλάκις τὰ καλῶς ἐγνωσμένα καὶ πεποιημένα ἀφαιροῦνται, καὶ
πρόβατα δ' ἐνίστε κάλλιστα τεθραμμένα νόσος ἐλθοῦσα κάκιστα ἀπώλεσεν.

5

(19.) ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Σωκράτης εἶπεν· Ἀλλ' ὄμην ἔγωγέ σε, ὦ
Κριτόβουλε, εἰδέναι ὅτι οἱ θεοὶ οὐδὲν ἧττόν εἰσι κύριοι τῶν ἐν τῇ γεωργίᾳ
ἔργων ἢ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ τοὺς μὲν ἐν τῷ πολέμῳ ὄρῳ, οἶμαι, πρὸ τῶν
πολεμικῶν πράξεων ἐξαρεσκομένους τοὺς θεοὺς καὶ ἐπερωτῶντας θυσίαις
καὶ οἰωνοῖς ὃ τι τε χρῆ ποιεῖν καὶ ὃ τι μή· (20.) περὶ δὲ τῶν γεωργικῶν
10 πράξεων ἧττον οἶει δεῖν τοὺς θεοὺς ἰλάσκεσθαι; εὖ γὰρ ἴσθι, ἔφη, ὅτι οἱ
σώφρονες καὶ ὑπὲρ ὑγρῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν καὶ βοῶν καὶ ἵππων καὶ
προβάτων καὶ ὑπὲρ πάντων γε δὴ τῶν κτημάτων τοὺς θεοὺς θεραπεύουσιν.

10

Xénophon, *Economique*, 5.18-20

Grec
8ετιε 8H

Ischomaque raconte à Socrate comment il a enseigné à sa femme son rôle de maîtresse de maison.

(14.) ἐπὶ δὲ τούτοις πᾶσιν¹ εἶπον, ἔφη, ὃ Σώκρατες, ἐγὼ τῇ γυναικὶ ὅτι πάντων τούτων οὐδὲν ὄφελος, εἰ μὴ αὐτὴ ἐπιμελήσεται ὅπως διαμένη ἐκάστῳ ἢ τάξϊ. ἐδίδασκον δὲ αὐτὴν ὅτι καὶ ἐν ταῖς εὐνομουμέναις πόλεσιν οὐκ ἄρκειν δοκεῖ τοῖς πολίταις, ἦν νόμους καλοὺς γράψονται, ἀλλὰ καὶ νομοφύλακας προσαιροῦνται, οἵτινες ἐπισκοποῦντες τὸν μὲν ποιοῦντα τὰ νόμιμα ἐπαινοῦσιν, ἦν δὲ τις παρὰ τοὺς νόμους ποιῆ, ζημιούσιν.

(15.) νομίσαι οὖν ἐκέλευον, ἔφη, τὴν γυναῖκα καὶ αὐτὴν νομοφύλακα τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ εἶναι, καὶ ἐξετάζειν δέ, ὅταν δόξῃ αὐτῇ, τὰ σκεύη, ὥσπερ ὁ φρούραρχος τὰς φυλακὰς ἐξετάζει, καὶ δοκιμάζειν εἰ καλῶς ἕκαστον ἔχει, ὥσπερ ἡ βουλὴ ἵππους καὶ ἵππεας δοκιμάζει, καὶ ἐπαινεῖν δὲ καὶ τιμᾶν ὥσπερ βασίλισσαν τὸν ἄξιον ἀπὸ τῆς παρούσας δυνάμεως, καὶ λοιδορεῖν καὶ κολάζειν τὸν τούτων δεόμενον.

Xénophon, *Economique*, 9.14-15

Gree
Série 8H

¹ ἐπὶ δὲ τούτοις πᾶσιν : *en plus de toutes ces recommandations.*